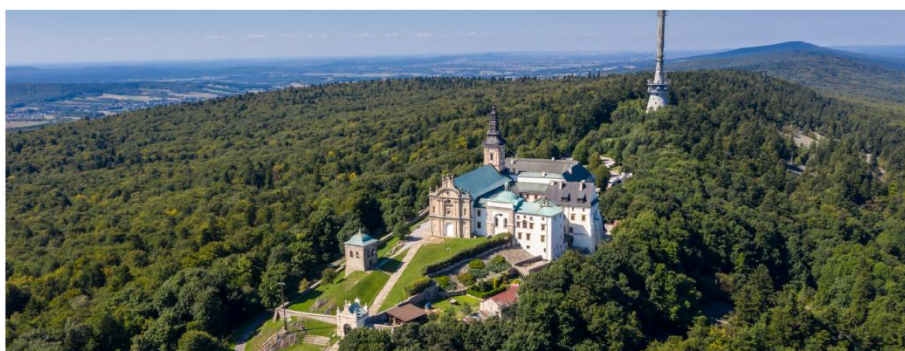

Fundusze Europejskie

REGULAMIN WYBORU PROJEKTÓW

dla naboru FESW.02.09-IZ.00-003/24
w ramach programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego
2021-2027 Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla środowiska

**Regulamin wyboru projektów nr FESW.02.09-IZ.00-003/24
w ramach Działania 2.9 Ochrona dziedzictwa i różnorodności
biologicznej**

Priorytetu 2 Fundusze Europejskie dla środowiska

**programu Fundusze Europejskie
dla Świętokrzyskiego 2021-2027**

Typy projektów:

- 1. Działania służące zachowaniu i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na obszarach chronionych, w tym ochrona czynna i poprawa stanu siedlisk i gatunków chronionych, odtworzenie wyginiętych gatunków, odbudowa korytarzy migracji zwierząt, usuwanie inwazyjnych gatunków obcych, odbudowa naturalnych reżimów hydrologicznych, w szczególności terenów podmokłych i ekosystemów zależnych od wody, odbudowa terenów zalewowych oraz monitoring obszarów chronionych m.in. z wykorzystaniem geoinformacji;**
- 2. Rozwój infrastruktury miejsc edukacji ekologicznej;**
- 3. Rozwój infrastruktury centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt);**
- 4. Ograniczanie antropopresji poprzez budowę i rozwój infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo (m.in.: infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne), jako element szerszego projektu;**
- 5. Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, mającej na celu ochronę bioróżnorodności;**
- 6. Działania w zakresie edukacji, komunikacji i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej ochrony przyrody, przyrodniczego potencjału regionu i zasad ochrony poszczególnych obszarów (jako element projektu).**

Termin naboru: od 28 listopada 2024 r. do 24 stycznia 2025 r.

Listopad 2024

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ	4
1. PODSTAWA PRAWNA I DOKUMENTY PROGRAMOWE	7
2. INFORMACJE OGÓLNE	8
3. TYPY PROJEKTÓW	10
4. TYPY BENEFICJENTÓW	12
5. ALOKACJA PRZEZNACZONA NA DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW W NABORZE ORAZ INTENSYWNOŚĆ WSPARCIA	13
6. KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW	14
7. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW PROJEKTU	17
8. ZASADY WYPEŁNIENIA I SKŁADANIA WNIOSKU	19
9. OCENA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE	21
10. ROZSTRZYGNIECIE NABORU I WYBÓR PROJEKTÓW DO DOFINANSOWANIA	25
11. FORMA I SPOSÓB KOMUNIKACJI W TRAKCIE OCENY WNIOSKÓW	26
12. WYCOFANIE (ANULOWANIE) WNIOSKU O DOFINANSOWANIE	26
13. PROCEDURA ODWOŁAWCZA	27
14. ZAWIERANIE UMOWY O DOFINANSOWANIE	31
15. ZASADY HORYZONTALNE	33
16. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	34
17. KONTAKT I DODATKOWE INFORMACJE	34
18. ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE ORAZ DO UMOWY O DOFINANSOWANIE ..	35
19. ZAŁĄCZNIKI DO REGULAMINU	41

WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ

Alokacja – kwota środków z EFRR przeznaczona na nabór;

Aplikacja SL2021 Projekty - aplikacja w CST2021, za pośrednictwem której wnioskodawca, po wyborze projektu do dofinansowania, przedkłada wymagane załączniki, niezbędne do podpisania umowy o dofinansowanie/podjęcia decyzji o dofinansowaniu, a następnie podpisuje umowę o dofinansowanie. Na późniejszym etapie aplikacja **SL2021 Projekty** wykorzystywana jest do rozliczania projektu (wnioski o płatność, wnioski o zmianę w projekcie, aneksy do umowy/decyzji, itd.);

Baza konkurencyjności - to internetowa baza ofert zawierająca ogłoszenia beneficjentów. Wbudowana wyszukiwarka ogłoszeń pozwala odnaleźć zapytania ofertowe zamieszczone przez beneficjentów. Publikacja ogłoszeń beneficjentów jest warunkiem spełnienia tzw. zasady konkurencyjności. Zasada konkurencyjności odnosi się do beneficjentów korzystających z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i jest regulowana na poziomie wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. Internetowa baza ofert pozwala w jednym miejscu zgromadzić zamówienia składane przez beneficjentów/wnioskodawców;

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego;

CST2021 – system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy;

DWEFRR – Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego;

Dokumentacja aplikacyjna – wniosek o dofinansowanie wraz załącznikami;

DNSH - Do No Significant Harm („nie czyni znaczącej szkody”);

Działanie – działanie 2.9 FEŚ 2021-2027 Ochrona dziedzictwa i różnorodności biologicznej;

Ekspert – osoba, o której mowa w rozdziale 17 ustawy;

ePUAP – elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej;

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

FEŚ 2021-2027 – program Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027;

Formuła „zaprojektuj i wybuduj” – należy przez to rozumieć formułę, w ramach której jeden podmiot wykonuje prace projektowe, jak i budowlane w jednym zadaniu na podstawie jednego zamówienia;

GUS – Główny Urząd Statystyczny;

ION – Instytucja Organizująca Nabór;

IZ FEŚ – Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027;

JST – jednostka samorządu terytorialnego;

KE – Komisja Europejska;

KM FEŚ – Komitet Monitorujący FEŚ 2021-2027;

KOP – Komisja Oceny Projektów tj. komisja, o której mowa w art. 53 ustawy, powołana do oceny projektów;

Koszty pośrednie projektu - koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu;

KPA – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego;

Kryteria wyboru projektów – kryteria, o których mowa w art. 2 pkt 16 ustawy, umożliwiające ocenę projektu, wybór projektu do dofinansowania i zawarcie umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu, zatwierdzone przez KM FEŚ 2021-2027;

Kwalifikowany podpis elektroniczny – podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt 12 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U.UE.L.2014.257.73 z dnia 2014.08.28), który jest unikalnie przyporządkowany podpisującemu, umożliwia ustalenie tożsamości podpisującego, jest składany przy użyciu danych służących do składania podpisu elektronicznego, których podpisujący może, z dużą dozą pewności, użyć pod wyłączną swoją kontrolą, jest powiązany z danymi podpisanymi w taki sposób, że każda późniejsza zmiana danych jest rozpoznawalna, składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego, opierający się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego;

Linia demarkacyjna - dokument doprecyzowujący zapisy Umowy Partnerstwa (UP) w zakresie podziału interwencji w poszczególnych Celach Polityki wskazanej w UP, pomiędzy programy krajowe i regionalne.

Nabór – okres, w którym wnioskodawcy mogą składać wnioski;

Obszar chroniony – wydzielony geograficznie obszar, który objęty jest ochroną lub specjalnym zagospodarowaniem mającym na celu jego ochronę. Tworzony jest na terenie o ciekawym krajobrazie lub o dużych walorach przyrodniczych i podlega ochronie prawnej;

PFU – Program Funkcjonalno-Użytkowy;

PO – Plan ochrony;

Podmiot publiczny – jednostka sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych (lub też inna osoba prawna, której szczegółowe cechy zostały wskazane w art. 2 ust. 1b) ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, jak również związki tych podmiotów tj. jednostki sektora finansów publicznych i niniejszej osoby prawnej);

POG – Plan ochrony gatunków;

Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego - portal Funduszy Europejskich na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl;

Projekt – zgodnie z art. 2 pkt 22 ustawy – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE w ramach FEŚ 2021-2027;

Projekt partnerski - to wspólna realizacja projektu w rozumieniu art. 39 ustawy;

PZO – Plan Zadań Ochronnych;

Regulamin – regulamin wyboru projektów, o którym mowa w art. 51 ustawy;

Rozporządzenie ogólne - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159);

SZOP – Szczegółowy Opis Priorytetów;

TFUE - Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

UE – Unia Europejska;

UP – Umowa partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce;

Ustawa - ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079);

Umowa o dofinansowanie:

- **decyzja o dofinansowaniu** - decyzja podjęta przez jednostkę sektora finansów publicznych, która stanowi podstawę dofinansowania projektu, w przypadku, gdy ta jednostka jest jednocześnie instytucją udzielającą dofinansowania oraz wnioskodawcą,
- **umowa** zawarta między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, zawierająca co najmniej elementy, o których mowa w art. 206 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w tym umowę o finansowaniu, o której mowa w art. 59 ust. 5 rozporządzenia ogólnego,
- **porozumienie**, o którym mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zawarte między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania;

Uproszczone metody rozliczania kosztów – sposób rozliczania przez Beneficjenta wydatków w projekcie na podstawie stawek jednostkowych i/lub kwot ryczałtowych i/lub stawek ryczałtowych określonych w dokumentacji naboru, zgodnie z art. 53-56 Rozporządzenia ogólnego;

Wniosek o dofinansowanie - wniosek o dofinansowanie projektu (formularz wniosku wraz z załącznikami), w którym zawarte są informacje na temat wnioskodawcy oraz opis projektu, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez ten projekt kryteriów wyboru projektów, złożony przez wnioskodawcę w wersji elektronicznej za pośrednictwem WOD2021;

Wnioskodawca – zgodnie z art. 2 pkt 34 ustawy – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

WOD2021 – aplikacja „Wnioski o dofinansowanie” w CST2021, za pośrednictwem której wnioskodawca składa wniosek o dofinansowanie;

WPF - Wieloletnia Prognoza Finansowa;

Wytyczne - instrument prawny, o którym mowa w art. 2 pkt 38 ustawy wdrożeniowej. Wytyczne wydane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy.

1. PODSTAWA PRAWNA I DOKUMENTY PROGRAMOWE

1.1 Akty prawa UE

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, zmienione rozporządzeniem (UE) 2022/2039 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) 2021/1060 w odniesieniu do dodatkowej elastyczności w celu przeciwdziałania skutkom agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej FAST (Flexible Assistance for Territories - elastyczna pomoc dla terytoriów) – CARE (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn.zm.) **zwane rozporządzeniem ogólnym**,
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60, z późn.zm.), **zwane rozporządzeniem EFRR**,
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, **zwane rozporządzeniem finansowym**,
4. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE.L.1992.206.7),
5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE.L.2010.20.7).

1.2 Akty prawa krajowego oraz wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

1. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079), **zwana dalej ustawą**,
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112),
3. Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1589),
4. Ustawa z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych ((t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1320),
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130),
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478),
8. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn.zm.),

9. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm),
11. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2458),
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.),
13. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027,
14. Wytyczne dotyczące korzystania z usług ekspertów w programach na lata 2021-2027,
15. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
16. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
17. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027,
18. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027,
19. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
20. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027,
21. Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.

1.3 Dokumenty IZ FEŚ

1. Program Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027,
2. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

1.4 Inne dokumenty

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 - Przywracanie przyrody do naszego życia.

2. INFORMACJE OGÓLNE

- 2.1 **Zarząd Województwa Świętokrzyskiego z siedzibą al. IX Wieków Kielc 3; 25-516 Kielce pełni funkcję Instytucji Zarządzającej dla programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 i jest jednocześnie Instytucją Organizującą Nabór (ION).**
- 2.2 **Czynności związane z przeprowadzeniem naboru i oceny projektów podejmuje Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (DWEFRR)**

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, adres: ul. Sienkiewicza 63, 25-002 Kielce.

- 2.3 **Wybór projektów odbywa się w sposób konkurencyjny.** Nabór ma charakter zamknięty. Możliwość składania wniosków jest ograniczona datą końcową.
- 2.4 Wybór projektów w sposób konkurencyjny odbywa się z poszanowaniem zasad przejrzystości, rzetelności, bezstronności, równego traktowania wnioskodawców, równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.
- 2.5 **Celem postępowania jest wybór do dofinansowania projektów w ramach priorytetu 2 Fundusze Europejskie dla środowiska, Działania 2.9 Ochrona dziedzictwa i różnorodności biologicznej, typy projektów:**
- a) **Działania służące zachowaniu i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na obszarach chronionych, w tym ochrona czynna i poprawa stanu siedlisk i gatunków chronionych, odtworzenie wyginiętych gatunków, odbudowa korytarzy migracji zwierząt, usuwanie inwazyjnych gatunków obcych, odbudowa naturalnych reżimów hydrologicznych, w szczególności terenów podmokłych i ekosystemów zależnych od wody, odbudowa terenów zalewowych oraz monitoring obszarów chronionych m.in. z wykorzystaniem geoinformacji;**
 - b) **Rozwój infrastruktury miejsc edukacji ekologicznej;**
 - c) **Rozwój infrastruktury centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt);**
 - d) **Ograniczanie antropopresji poprzez budowę i rozwój infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo (m.in.: infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne), jako element szerszego projektu;**
 - e) **Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, mającej na celu ochronę bioróżnorodności;**
 - f) **Działania w zakresie edukacji, komunikacji i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej ochrony przyrody, przyrodniczego potencjału regionu i zasad ochrony poszczególnych obszarów (jako element projektu)**

programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 spełniające kryteria wyboru, które wśród projektów z wymaganą minimalną liczbą punktów uzyskają kolejno największą liczbę punktów.

- 2.6 Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).
- 2.7 Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez IZ FEŚ w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- 2.8 Dostęp do informacji przedstawianych przez wnioskodawców mogą uzyskać podmioty dokonujące ewaluacji programów, pod warunkiem, że zapewnią ich poufność oraz będą chronić te informacje, które stanowią tajemnice prawnie chronione.

- 2.9 **W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie zastosowanie mają: ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079), dalej zwanej „ustawą”, wytyczne, o których mowa w art. 5 ustawy, odpowiednie zasady wynikające z programu FEŚ 2021-2027, SZOP dla programu FEŚ 2021-2027.**
- 2.10 Zgodnie z art. 59 ustawy do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (KPA), z wyjątkiem art. 24 i art. 57 § 1–4, o ile ustawa nie stanowi inaczej.
- 2.11 Jeśli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień roboczy.
- 2.12 W przypadku kolizji pomiędzy przepisami prawa powszechnie obowiązującego, a niniejszym regulaminem, stosuje się przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
- 2.13 Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją przez wnioskodawcę postanowień niniejszego regulaminu.
- 2.14 Beneficjent na wszystkich etapach wdrażania Projektu (zarówno w okresie realizacji, jak i w okresie trwałości) zobowiązuje się do przestrzegania przepisów wspólnotowych w zakresie polityk horyzontalnych (ochrony środowiska, równości szans i niedyskryminacji, zasad równościowych w ramach funduszy unijnych 2021-2027, w tym standardów dostępności dla polityki spójności, zrównoważonego rozwoju, społeczeństwa informacyjnego, ochrony konkurencji i zamówień publicznych) oraz do stosowania aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji Wytycznych, o których mowa w punkcie 1.2 podpunkt 16.
- 2.15 **Beneficjent zobowiązany jest do stosowania w trakcie realizacji projektu jak i w okresie trwałości projektu, o którym mowa w art. 65 rozporządzenia ogólnego, odpowiednich działań zapobiegających konfliktowi interesów w rozumieniu art. 61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii. Zgodnie z art. 61 ww. rozporządzenia, przez konflikt interesów należy rozumieć sytuację, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste. Szczegółowe informacje na temat stosowania art. 61 ww. rozporządzenia zamieszczone zostały w załączniku nr 17 do niniejszego regulaminu.**
- 2.16 Po podpisaniu umowy o dofinansowanie beneficjent jest zobowiązany do pracy w CST2021, który jest systemem wspierającym realizację programu FEŚ 2021-2027. Przy użyciu CST2021 beneficjent będzie zobowiązany m.in. składać wnioski o zmiany w projekcie, wnioski o płatność, czy też przekazywać dane dotyczące planowanego harmonogramu płatności w projekcie. Aktualne instrukcje użytkownika systemu będą zamieszczone na stronie <https://instrukcje.cst2021.gov.pl/>.

3. TYPY PROJEKTÓW

3.1 W ramach naboru możliwe będzie uzyskanie dofinansowania dla następujących typów projektów:

- a) Działania służące zachowaniu i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na obszarach chronionych, w tym ochrona czynna i poprawa stanu siedlisk

i gatunków chronionych, odtworzenie wyginiętych gatunków, odbudowa korytarzy migracji zwierząt, usuwanie inwazyjnych gatunków obcych, odbudowa naturalnych reżimów hydrologicznych, w szczególności terenów podmokłych i ekosystemów zależnych od wody, odbudowa terenów zalewowych oraz monitoring obszarów chronionych m.in. z wykorzystaniem geoinformacji;

- b) Rozwój infrastruktury miejsc edukacji ekologicznej;
- c) Rozwój infrastruktury centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt);
- d) Ograniczanie antropopresji poprzez budowę i rozwój infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo (m.in.: infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne), **jako element szerszego projektu;**
- e) Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, mającej na celu ochronę bioróżnorodności;
- f) Działania w zakresie edukacji, komunikacji i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej ochrony przyrody, przyrodniczego potencjału regionu i zasad ochrony poszczególnych obszarów (**jako element projektu**).

Dla przejrzystości należy działania edukacyjne wykazać jako odrębne zadanie w projekcie.

3.2 Działania służące zachowaniu i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na obszarach chronionych, wdrażające zapisy dokumentów strategicznych i planistycznych w obrębie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, mogą dotyczyć jedynie:

1) parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody w części niepokrywającej się z obszarami Natura 2000,

2) w przypadku, gdy obszar Natura 2000 pokrywa się z parkiem krajobrazowym lub rezerwatem przyrody, dofinansowanie możliwe będzie, gdy zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- brak planowanej/realizowanej interwencji z FEnIKS/FEPW, i
- są to projekty ograniczone terytorialnie do jednego województwa i
- tylko za zgodą organu nadzorującego dany obszar chroniony.

Ponadto działania takie nie mogą być realizowane na terenie parków narodowych i pozostałych obszarach Natura 2000.

3.3 Wsparcie samodzielnych projektów z zakresu zwalczania inwazyjnych gatunków obcych może być realizowane:

- a) przez JST (na obszarach innych niż wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 1-3, ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a Ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych) i
- b) podmioty inne niż wskazane dla poziomu krajowego (wykluczone z dofinansowania na poziomie krajowym) zgodnie z linią demarkacyjną¹.

3.4 **Wsparcie dla działań infrastrukturalnych niezwiązanych z bezpośrednią ochroną gatunków i siedlisk, takich jak centra różnorodności biologicznej (np. banki genów, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt), infrastruktura miejsc edukacji ekologicznej i infrastruktura związana z kanałami turystycznymi (infrastruktura dotycząca ograniczania negatywnego wpływu i degradacji cennych siedlisk i gatunków**

¹ Zgodnie z linią demarkacyjną, podmiotami uprawnionymi na poziomie krajowym są: organy zobowiązane do podjęcia działań, wskazane w art. 21 ust. 1 pkt. 1-3, ust. 2 pkt. 1 i pkt. 2 lit. a ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych. Dodatkowo możliwe wsparcie JST i ich związków oraz jednostek organizacyjnych działających w ich imieniu, w przypadku projektów ponadregionalnych.

w wyniku ruchu turystycznego), nie może stanowić więcej niż 30 % kosztów kwalifikowalnych projektu. Dla zachowania przejrzystości działania te należy ująć w oddzielnych zadaniach we wniosku o dofinansowanie.

- 3.5 Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, których głównym celem będzie ochrona środowiska naturalnego poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób odwiedzających. **Koszty parkingów oraz dróg dojazdowych nie będą kwalifikowane, chyba że potrzeba ich budowy wynika z zapisów planu ochrony dla danego obszaru lub konieczności ograniczenia presji ze strony ruchu turystycznego na ten obszar i uzyskano potwierdzenie organu sprawującego nadzór nad obszarem. Ww. wydatki będą stanowiły wyłącznie element projektu i będą ograniczone do 20% kosztów kwalifikowalnych projektu.**
- 3.6 Jako elementy szerszego projektu związanego z ochroną przyrody kwalifikowane będą mogły być również koszty sanitariatów, elementy małej architektury (altany, ławki, kosze, tablice informacyjne, wygrodzienia), jeżeli służą ochronie przed negatywnym wpływem turystyki.
- 3.7 **Działania w zakresie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, służące celom ochrony różnorodności biologicznej, mogą być realizowane wyłącznie w miastach o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców)².**
- 3.8 Zgodnie z UP realizowane działania powinny być zgodne m.in. z unijną strategią na rzecz różnorodności biologicznej z perspektywą do 2030 r., dyrektywą siedliskową (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21.05.1992 r.) oraz dyrektywą w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30.11.1992 r.). **Projekty realizowane na obszarach chronionych muszą być zgodne z planami ochrony właściwymi dla danego obszaru, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.**
- 3.9 Dofinansowania nie może uzyskać projekt, który został w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, niezależnie od tego czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane. Przez projekt w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.
- 3.10 **W ramach naboru dopuszcza się realizację inwestycji w formule „zaprojektuj i wybuduj”, pod warunkiem, że wnioskodawca na dzień składania wniosku o dofinansowanie posiada wszystkie dokumenty wskazane w pkt.18.1, które są wymagane na etapie ubiegania się o dofinansowanie.**

4. TYPY BENEFICJENTÓW

- 4.1 Nabór skierowany jest do następujących typów beneficjentów:
- Administracja publiczna tj. jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa;
 - Instytucje nauki i edukacji tj. jednostki naukowe, organizacje badawcze, uczelnie;
 - Organizacje społeczne i związki wyznaniowe tj. organizacje pozarządowe,
 - Służby publiczne tj. jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego.
- 4.2 Możliwa jest realizacja przedsięwzięcia w partnerstwie w rozumieniu art. 39 ustawy. Partnerem może być jednostka, spełniająca wymogi dotyczące podmiotu uprawnionego

² na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych na dzień 31.12.2022 r.

do ubiegania się o dofinansowanie, spośród podmiotów wskazanych w pkt. 4.1. Przy czym wniosek składa partner wiodący, z nim też będzie podpisywana umowa o dofinansowanie. W przypadku projektów partnerskich wybór partnera/partnerów musi zostać dokonany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. **Umowa/porozumienie na realizację wspólnego przedsięwzięcia musi zostać zawarta przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Taką umowę/porozumienie należy dołączyć do wniosku aplikacyjnego.**

4.3 **W ramach naboru nie przewiduje się projektów hybrydowych, definiowanych zgodnie z art. 40 ust. 1 Ustawy.**

4.4 Z ubiegania się o dofinansowanie wykluczone są podmioty:

- a) spełniające przesłanki wykluczenia określone w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530);
- b) wobec których orzeczono zakaz lub obowiązek określony w art. 12 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1745);
- c) wobec których orzeczono zakaz określony w art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz.U. z 2023 r. poz. 659 z późn. zm.);
- d) na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE;
- e) wykluczone z możliwości ubiegania się o dofinansowanie na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

4.5 Powyższe wykluczenia dotyczą zarówno wnioskodawców, jak i partnerów projektu.

4.6 Partnerzy, a także inne podmioty zaangażowane w realizację projektu, będą podlegać takiej samej weryfikacji pod kątem spełnienia zapisów Regulaminu i kryteriów wyboru, co wnioskodawca.

5. ALOKACJA PRZEZNACZONA NA DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW W NABORZE ORAZ INTENSYWNOŚĆ WSPARCIA

5.1 **Alokacja przeznaczona na nabór wynosi 6 902 422,75 EURO tj. 30 000 000,00 zł, (do przeliczenia alokacji zastosowano kurs EBC z przedostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc ogłoszenia naboru tj. kurs EURO 4,3463 zł z dnia 30.10.2024 r.).**

5.2 Ze względu na kurs euro kwota dostępnej w ramach naboru alokacji może ulec zmianie.

5.3 **Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych wynosi 85%.**

5.4 Minimalna wartość dofinansowania projektu nie została określona.

5.5 Maksymalna wartość dofinansowania projektu nie została określona.

5.6 Minimalna wartość projektu nie została określona.

5.7 Maksymalna wartość projektu nie została określona.

5.8 Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu nie została określona.

5.9 Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych nie została określona.

5.10 **Dofinansowanie w ramach niniejszego naboru może zostać udzielone jako dofinansowanie, które nie stanowi pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis.**

- 5.11 Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, na podstawie art. 57 ust. 5 ustawy, IZ FEŚ może zgodnie z regulaminem wyboru projektów wybrać do dofinansowania projekty, które zostały negatywnie ocenione z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w tym postępowaniu, pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania.

6. KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW

- 6.1 Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach FEŚ 2021-2027 musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*, niniejszym regulaminem oraz zapisami SZOP FEŚ 2021-2027 dla Działania 2.9.

6.2 Okres kwalifikowalności wydatków: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2029 r.

- 6.3 Koszty w projekcie muszą być: rzeczywiście poniesione, wydatkowane w okresie trwania projektu, związane z realizacją zadań w projekcie, przewidziane we wniosku o dofinansowanie/w budżecie projektowym, prawidłowo udokumentowane i ujęte w księgach rachunkowych, wydatkowane zgodnie z zasadami racjonalności, oszczędności i wydajności.

6.4 Ocena kwalifikowalności wydatku:

- a) Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie i wytycznymi, oraz innymi dokumentami, do których stosowania Beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie.
- b) Punktem wyjścia dla oceny kwalifikowalności wydatku jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu. Zatwierdzenie projektu do dofinansowania i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie projektu nie oznacza jednak, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego). Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na beneficjenta umową o dofinansowanie projektu oraz wynikających z przepisów prawa.

6.5 Za koszty kwalifikowalne uznaje się m.in. wydatki na:

- a) Podatek VAT w projektach, których łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EURO³ (włączając VAT);

UWAGA!

W sytuacji, gdy na etapie realizacji inwestycji (np. w wyniku rozstrzygnięcia postępowania na wybór wykonawcy) koszt całkowity ulegnie zwiększeniu i osiągnie co najmniej 5 mln EURO (włączając VAT), a Wnioskodawca posiada prawną możliwość odzyskania podatku VAT, wówczas wartość odpowiadająca podatkowi VAT stanie się wydatkiem niekwalifikowalnym w projekcie.

³ Do przeliczenia łącznego kosztu projektu, którego łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EURO (włączając VAT), stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany walut stosowany przez KE, aktualny w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, a w przypadku zmiany łącznego kosztu projektu mającej wpływ na kwalifikowalność VAT w dniu zawarcia aneksu do umowy wynikającego ze zmiany łącznego kosztu projektu.

- b) Podatek VAT w projektach, których łączny koszt jest co najmniej 5 mln EURO (włączając VAT), gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego;
- c) Zakup nieruchomości zgodnie z limitami dla zakupu nieruchomości określonymi w art. 64 ust. 1 lit. b Rozporządzenia ogólnego;
- d) Koszty pośrednie w wysokości 5% wartości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich z zastrzeżeniem uregulowań dotyczących pomocy publicznej/pomocy de minimis (5 % jest stawką stałą co oznacza, że wnioskowana kwota na koszty pośrednie ma wynosić dokładnie 5 % wartości kosztów bezpośrednich⁴. Nie może być ona ani większa, ani mniejsza). Katalog kosztów pośrednich obejmuje w szczególności:
- 1) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie),
 - 2) koszty koordynatora projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń,
 - 3) koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
 - 4) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
 - 5) odpisy amortyzacyjne, koszty najmu lub zakupu aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa powyżej,
 - 6) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,
 - 7) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne),
 - 8) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
 - 9) koszty usług powielania dokumentów,
 - 10) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych,
 - 11) opłaty pobierane od dokonywania transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych),
 - 12) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych.

UWAGA!

Zgodnie z art. 53 ust. 2 Rozporządzenia ogólnego, projekt finansowany ze środków EFRR, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie, musi uwzględniać uproszczone metody rozliczania wydatków. W związku z powyższym w przypadku tych projektów konieczne jest uwzględnienie kosztów pośrednich rozliczanych przy zastosowaniu stawki ryczałtowej w wysokości wskazanej w pkt. 6.5 lit. d).

⁴ Patrz zapisy w ramce poniżej.

W przypadku projektów, których łączny koszt wyrażony w PLN przekracza 200 tys. EUR, uwzględnienie kosztów pośrednich rozliczanych metodą uproszczoną (stawka ryczałtowa) w projekcie jest dobrowolne.

Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich.

- e) Koszty związane z przygotowaniem projektu;
- f) Wydatki na informację i promocję projektu nie mogą przekroczyć 20 000,00 zł kosztów kwalifikowalnych;
- g) Wydatki na działania dotyczące edukacji, komunikacji i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej ochrony przyrody, przyrodniczego potencjału regionu i zasad ochrony poszczególnych obszarów nie mogą przekroczyć 50 000,00 zł kosztów kwalifikowalnych;
- h) W przypadku działań dotyczących wsparcia infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych w zakresie skanalizowania ruchu turystycznego oraz ograniczenia degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób odwiedzających, **wydatki na parkingi i drogi dojazdowe** nie mogą przekroczyć limitu 20% wydatków kosztów kwalifikowalnych całego projektu i muszą wynikać z zapisów planu ochrony dla danego obszaru lub konieczności ograniczenia presji ze strony ruchu turystycznego na ten obszar i uzyskano potwierdzenie organu sprawującego nadzór nad obszarem.

6.6 Kosztami niekwalifikowalnymi są:

- a) Wydatki wymienione w podrozdziale 2.3. Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
- b) Podatek VAT w projekcie, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln EURO (włączając VAT), gdy jest prawna możliwość odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego,
- c) Działania ochrony czynnej objęte dopłatami w ramach programów rolno – środowiskowych,
- d) Wydatki na wsparcie instytucji odpowiedzialnych za obszary chronione (np. modernizacja/remont siedziby instytucji),
- e) Nakłady na infrastrukturę służącą rekreacji, np. place zabaw, place fitness/siłownie zewnętrzne, fontanny, leżaki zewnętrzne, boiska, pola golfowe, grotty solne, tężnie solankowe, itp.,
- f) Koszt nabycia środków transportu, za wyjątkiem kosztów nabycia środków transportu o napędzie elektrycznym,
- g) Wkład niepieniężny, w tym wolontariat,
- h) Rezerwa na nieprzewidziane wydatki,
- i) Cross – financing,
- j) Amortyzacja i leasing środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,
- k) Koszty eksploatacji środków trwałych,
- l) Bieżące utrzymanie infrastruktury, inne niż ujęte w kosztach pośrednich,
- m) Zakup i montaż instalacji OZE powyżej 50 kW,

6.7 Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu, ponosi beneficjent jako strona umowy o dofinansowanie projektu.

6.8 Przyznane dofinansowanie do kosztów pośrednich nie może stanowić wkładu własnego.

7. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW PROJEKTU

7.1 W ramach naboru Wnioskodawca, w zależności od zakresu rzeczowego inwestycji, będzie zobligowany do realizacji następujących wskaźników:

a) Produktu:

- I. **RCO037 Powierzchnia obszarów natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia [ha], definicja wskaźnika:** Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia finansowanymi w ramach projektów objętych wsparciem. Środki te muszą być zgodne z priorytetowymi ramami działania (PAF). PAF są strategicznymi narzędziami wieloletniego planowania, których celem jest zapewnienie kompleksowego przeglądu środków niezbędnych do realizacji ogólnounijnej sieci Natura 2000 oraz powiązanie ich z odpowiednimi instrumentami finansowania UE;
- II. **PLRO069 Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi [ha], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy powierzchnię obszarów chronionych innych niż Natura 2000, na których będą prowadzone działania ochronne i odtwarzające;
- III. **PLRO070 Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony [ha], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy powierzchnie terenu na której odtworzono lub utworzono siedlisko przyczyniając się do poprawy stanu ochrony gatunków, siedlisk lub ekosystemów różnorodności biologicznej w ramach realizowanego projektu;
- IV. **PLRO071 Liczba wspartych form ochrony przyrody [szt.], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy liczbę wspartych form ochrony przyrody, które zostały, zachowane, zabezpieczone, poddane konserwacji, renowacji, restauracji lub wyposażone. Formy ochrony przyrody: 1) parki narodowe; 2) rezerваты przyrody; 3) parki krajobrazowe; 4) obszary chronionego krajobrazu; 5) obszary Natura 2000; 6) pomniki przyrody; 7) stanowiska dokumentacyjne; 8) użytki ekologiczne; 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów;
- V. **PLRO072 Powierzchnia parków krajobrazowych objętych wsparciem w ramach realizacji zadań objętych planami ochrony [ha], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy powierzchnię terenu leżącą na obszarach parków krajobrazowych, na której wykonano zabiegi ochrony czynnej, ujęte w planach ochrony w ramach realizowanego projektu;
- VI. **PLRO194 Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej [szt.], definicja wskaźnika:** Wskaźnik podaje liczbę obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej;
- VII. **RCO036 Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu [ha], definicja wskaźnika:** Powierzchnia nowo wybudowanej lub znacznie zmodernizowanej zielonej infrastruktury do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu. Modernizacja odnosi się do znacznych ulepszeń w istniejącej zielonej infrastrukturze kwalifikującej się do wsparcia. Wyklucza się konserwację. Przykłady zielonej infrastruktury obejmują parki o bogatej różnorodności biologicznej, przepuszczalną pokrywą glebową, zielone ściany, zielone dachy, zielone dziedzińce

szkolne itp. Wskaźnik ten nie uwzględnia zielonej infrastruktury objętej wsparciem do celów przystosowania się zmian klimatu (objętej wskaźnikiem RCO26) ani inwestycji w sieci Natura 2000 (objętych wskaźnikiem RCO37).

- VIII. **PROG-FESWP-04 Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody (wskaźnik specyficzny dla programu) [szt.], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy liczbę obiektów związanych z ochroną przyrody (w tym: banki genowe, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt, centra ochrony różnorodności biologicznej) wspartych w ramach projektu;
- IX. **PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) [szt.], definicja wskaźnika:** Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.
- X. **PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) [szt.], definicja wskaźnika:** Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytocznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027). Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja na podstawie: Wytoczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

UWAGA!

Wskaźniki horyzontalne tj. „Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)” oraz „Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)” należy wykazać we wniosku o dofinansowanie, nawet jeżeli wartości docelowe przyjmują wartość „0”.

b) Rezultatu:

- I. **PLRR042 Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne [szt.], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy liczbę gatunków zagrożonych w skali europejskiej lub krajowej, które zostały objęte działaniami ochronnymi. Działania ochronne powinny być zgodne z właściwymi PZO/PO/POG;
 - II. **PLRR044 Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ [szt.], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy liczbę inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ;
 - III. **RCR095 Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury [osoby/rok], definicja wskaźnika:** Szacunkowa liczba ludności mieszkająca w promieniu 2 km od nowo wybudowanej lub znacznie zmodernizowanej publicznej zielonej infrastruktury na obszarach miejskich wspieranej w ramach projektów (zob. badanie KE 2012 w odniesieniach).
 - IV. **PROG-FESWR-06 Liczba osób korzystających z miejsc edukacji ekologicznej albo centrów ochrony różnorodności biologicznej (wskaźnik specyficzny dla programu) [osoby/rok], definicja wskaźnika:** Wskaźnik mierzy liczbę osób korzystających z miejsc edukacji ekologicznej albo centrów ochrony różnorodności biologicznej (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt) powstałych w ramach projektu.
- 7.2 We wniosku o dofinansowanie, w polu „Sposób pomiaru” należy podać wiarygodne i rzetelne dokumenty potwierdzające osiągnięcie zakładanego wskaźnika (np. faktury, protokół odbioru, wydruki z systemów informatycznych, dane GUS itp.). Dokumenty powinny być możliwe do przedstawienia na każdym etapie wdrażania w szczególności we wniosku o płatność końcową oraz w okresie trwałości w celu potwierdzenia osiągnięcia i utrzymania wskaźników. Źródłem informacji o wskaźniku nie mogą być dokumenty powstające w fazie przygotowywania projektu.

8. ZASADY WYPEŁNIENIA I SKŁADANIA WNIOSKU

- 8.1 **Nabór wniosków o dofinansowanie projektów prowadzony jest w systemie teleinformatycznym CST2021 w aplikacji WOD2021 dostępnym na stronie <https://wod.cst2021.gov.pl>.**
- 8.2 Nabór rozpoczyna się w dniu udostępnienia przez IZ FEŚ formularza wniosku o dofinansowanie projektu w systemie teleinformatycznym w sposób umożliwiający składanie wniosków o dofinansowanie projektu.
- 8.3 Wnioskodawcy planujący złożenie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach naboru projektów w sposób konkurencyjny zobowiązani są założyć konto w systemie teleinformatycznym CST2021 w aplikacji WOD2021 (utworzenie konta w aplikacji WOD2021 oznacza utworzenie konta również w systemie CST2021, natomiast utworzenie konta

w CST2021 nie oznacza utworzenia konta w aplikacji WOD2021 (w tym przypadku wnioskodawca powinien powtórzyć proces założenia konta w aplikacji WOD2021)).

8.4 Wniosek o dofinansowanie projektu należy przesyłać za pośrednictwem systemu CST2021 w aplikacji WOD2021 w terminie od dnia 28 listopada 2024 r. do dnia 24 stycznia 2025 r.

Nie przewiduje się możliwości skrócenia terminu składania wniosków o dofinansowanie. W uzasadnionych przypadkach termin składania wniosków o dofinansowanie można przedłużyć. Wydłużenie terminu naboru wniosku może mieć miejsce, gdy:

- a) wystąpi awaria WOD2021/CST2021;
- b) wartość wnioskowanego wsparcia w złożonych w ramach naboru wnioskach nie wyczerpuje alokacji przeznaczonej na nabór;
- c) zwiększeniu ulegnie alokacja przeznaczona na nabór;
- d) potencjalni wnioskodawcy zgłoszą uzasadnioną potrzebę wydłużenia terminu naboru;
- e) zmianie ulegną przepisy prawa, mające wpływ na regulacje zawarte w Regulaminie, ale nie skutkujące koniecznością anulowania naboru;
- f) zmianie ulegną kryteria wyboru projektów, z zastrzeżeniem, iż kryteria wyboru projektów mogą ulec zmianie wyłącznie wówczas, gdy w ramach naboru nie został złożony jeszcze żaden wniosek o dofinansowanie.

8.5 Wniosek składany jest wyłącznie w formie elektronicznej. Oznacza to, że IZ FEŚ nie może przyjąć wniosku złożonego w inny sposób, w tym w postaci papierowej, zgodnie z art. 52 ust 1 ustawy. **Instrukcja wypełniania wniosku dostępna jest pod adresem:** <https://instrukcje.cst2021.gov.pl/?app=wod> oraz <https://funduszeueswietokrzyskie.pl/poradniki/fundusze-europejskie-dla-swietokrzyskiego-2021-2027/systemy-informatyczne>

8.6 Po złożeniu wniosku wnioskodawca nie będzie mógł wprowadzać żadnych zmian we wniosku.

8.7 Wniosek o dofinansowanie powinien zostać sporządzony w języku polskim, z wyjątkiem użycia obcojęzycznych nazw własnych lub pojedynczych wyrażen w języku obcym. Dokumenty sporządzone w języku obcym powinny zostać przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

8.8 Wniosek o dofinansowanie projektu powinien zostać złożony do IZ FEŚ przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia administracyjne nadane w systemie.

8.9 Wzór wniosku o dofinansowanie projektu stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego regulaminu.

8.10 Wraz z wnioskiem o dofinansowanie wymagane jest złożenie załączników poprawnie wypełnionych oraz **podpisanych elektronicznym podpisem kwalifikowanym**, przez wnioskodawcę (za wyjątkiem tych w formacie xls, xlsx) - wykaz załączników podano w pkt. 18.1 niniejszego regulaminu.

8.11 W przypadku podpisywania załączników podpisem kwalifikowanym przez osobę nieuprawnioną do reprezentowania wnioskodawcy na mocy ustawy lub dokumentu rejestrowego, konieczne jest dołączenie do wniosku o dofinansowanie *Pełnomocnictwa do reprezentowania wnioskodawcy*, podpisanego elektronicznym podpisem kwalifikowanym. Brak złożenia pełnomocnictwa w wymaganej formie i/lub zakresie będzie skutkowało uznaniem załączników za niezłożone.

8.12 **Załączniki określone w niniejszym regulaminie wgrywane są do systemu CST2021 w aplikacji WOD2021 w formularzu wniosku o dofinansowanie w zakładce „Załączniki” w formie plików pdf oraz arkuszy kalkulacyjnych (xls, xlsx).**

UWAGA!

Wszystkie załączniki (za wyjątkiem tych w formacie xls,xlsx) muszą zostać podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym przez wnioskodawcę lub osobę upoważnioną do reprezentowania wnioskodawcy. W przypadku dokumentów niewytworzonych przez wnioskodawcę, opatrzenie ich elektronicznym podpisem kwalifikowanym będzie równoznaczne z potwierdzeniem ich za zgodność z oryginałem (nie ma takiego obowiązku w odniesieniu do dokumentów niewytworzonych przez wnioskodawcę, opatrzonych elektronicznym podpisem kwalifikowanym bezpośrednio przez organ wystawiający dokument).

W przypadku, gdy złożony załącznik nie zostanie podpisany elektronicznym podpisem kwalifikowanym, uznaje się go za niezłożony.

Ponadto załączniki przekazane w inny sposób niż za pośrednictwem aplikacji WOD2021 (np. za pośrednictwem ePUAP-u) będą traktowane jako nieprzedłożone.

- 8.13 W aplikacji WOD2021 można załączyć pliki w rozmiarze do 25 MB. Jeżeli wielkość pliku przekroczy 25 MB, należy go podzielić i dodać kolejną część w ramach załącznika „Inny dokument przedkładany przez wnioskodawcę” lub skompresować⁵. Każdy załączony plik musi mieć nazwę, a także numer zgodny z kolejnością i numeracją załączników we wniosku o dofinansowanie projektu.

9. OCENA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE

- 9.1 Ocena spełnienia kryteriów wyboru projektów dokonywana jest przez KOP, zgodnie z Regulaminem Pracy KOP, przyjmowaną stosowną uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.
- 9.2 Wnioski do oceny będą przydzielane w drodze losowania.
- 9.3 Członkowie KOP oraz eksperci (jeśli dotyczy) przed przystąpieniem do oceny projektu są zobowiązani podpisać deklaracje o poufności w odniesieniu do naboru oraz oświadczenie o bezstronności w odniesieniu do każdego ocenianego przez siebie projektu. Niepodpisanie oświadczenia pozbawia członka KOP/eksperta możliwości oceny projektów w ramach danego naboru.
- 9.4 Ocena projektów prowadzona jest w oparciu o kryteria zatwierdzone przez KM FEŚ 2021-2027, stanowiące **załącznik nr 2** do niniejszego regulaminu (kryteria formalne, kryteria merytoryczne dopuszczające ogólne, kryteria merytoryczne dopuszczające specyficzne oraz kryteria merytoryczne punktowe i rozstrzygające).
- 9.5 Ocena spełnienia kryteriów wyboru odbywa się przy pomocy kart oceny wniosku o dofinansowanie. Wzór kart oceny stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego regulaminu.
- 9.6 **Ocena w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów w naborze prowadzona jest w terminie nie dłuższym niż 90 dni roboczych, liczonych od daty rozlosowania projektów do oceny.** W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać wydłużony. Informacja o wydłużeniu tego terminu podawana jest do publicznej wiadomości w taki sam sposób, jak nastąpiło ogłoszenie o naborze.
- 9.7 Ocena każdego projektu obejmuje następujące etapy:

⁵ Dokumenty poddane kompresji należy uprzednio indywidualnie opatrzyć elektronicznym podpisem kwalifikowanym.

- a) **Ocenę formalną** (kryteria formalne) – wynikiem takiej oceny jest spełnienie (TAK, NIE DOTYCZY) lub niespełnienie (NIE) danego kryterium. Niespełnienie co najmniej jednego z kryteriów formalnych oznacza, że projekt nie kwalifikuje się do dofinansowania i zostaje oceniony negatywnie, a tym samym nie podlega dalszej ocenie. Po zatwierdzeniu wyniku oceny projektów na tym etapie IZ FEŚ: (1) w przypadku projektów negatywnie ocenionych w oparciu o kryteria formalne, informuje pisemnie wnioskodawców o negatywnym wyniku, wyczerpująco go uzasadniając (2) w przypadku projektów pozytywnie ocenionych, publikuje ich listę na swojej stronie internetowej oraz portalu;
- b) **Ocenę merytoryczną dopuszczającą** (kryteria dopuszczające ogólne i specyficzne) - wynikiem takiej oceny jest spełnienie (TAK, NIE DOTYCZY) lub niespełnienie (NIE) danego kryterium. Niespełnienie co najmniej jednego z kryteriów merytorycznych dopuszczających oznacza, że projekt nie kwalifikuje się do dofinansowania i zostaje oceniony negatywnie, a tym samym nie podlega dalszej ocenie. Po zatwierdzeniu wyniku oceny projektów na tym etapie IZ FEŚ: (1) w przypadku projektów negatywnie ocenionych w oparciu o kryteria dopuszczające, informuje pisemnie wnioskodawców o negatywnym wyniku, wyczerpująco go uzasadniając (2) w przypadku projektów pozytywnie ocenionych, publikuje ich listę na swojej stronie internetowej oraz portalu;
- c) **Ocenę merytoryczną punktową** (kryteria merytoryczne punktowe i rozstrzygające). **Maksymalna liczba punktów na ocenie merytorycznej punktowej wynosi: 58 pkt. Projekt otrzymuje pozytywną ocenę, jeżeli uzyska co najmniej 30 % maksymalnej liczby punktów.** W przypadku uzyskania mniej niż 30 % maksymalnej liczby punktów, projekt otrzymuje ocenę negatywną. W przypadku, gdy projekt nie uzyskał minimalnej wymaganej liczby punktów, IZ FEŚ informuje pisemnie wnioskodawcę (po rozstrzygnięciu naboru) o negatywnym wyniku oceny wraz z uzasadnieniem, podając również uzyskaną przez projekt punktację.

9.8 W przypadku kryteriów oceny punktowej, dla których wcześniej nie określono szczegółowych przedziałów liczbowych dla podanej skali punktowej, system oceny danego kryterium zostanie doprecyzowany po zamknięciu naboru na podstawie danych zawartych we wnioskach o dofinansowanie i danych powszechnie dostępnych (dane GUS). Określone zostaną przedziały liczbowe i przypisana im zostanie punktacja.

9.9 Dla projektów będących w trakcie oceny, co do których zaistnieje konieczność przygotowania opinii/ekspertyzy istnieje możliwość jej zamówienia. W takiej sytuacji termin oceny wszystkich projektów w ramach naboru może zostać wydłużony, uwzględniając okres niezbędny do wyboru wykonawcy opinii/ekspertyzy, jej wykonania i otrzymania przez Zespół Oceniający.

9.10 Na etapie oceny formalnej i merytorycznej oceniający mogą wezwać wnioskodawcę o dokonanie uzupełnień lub poprawek wniosku o dofinansowanie i/lub załączników. Opis znaczenia każdego z kryteriów (**zał. nr 2** do niniejszego regulaminu) wskazuje, czy może ono podlegać poprawie/uzupełnieniu.

UWAGA!

Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną na adres elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP wskazanej we wniosku o dofinansowanie. Wraz z wystaniem wezwania, w systemie CST2021 w aplikacji WOD2021 na konto wnioskodawcy zostanie przekazane powiadomienie o konieczności poprawy/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie.

- 9.11 W przypadku, gdy wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie nie poda lub poda błędny/niekompletny adres ePUAP, wnioskodawca zostanie wezwany drogą mailową (na adres e-mail podany we wniosku o dofinansowanie) o podanie adresu skrzynki ePUAP, na który skierowane zostanie wezwanie do uzupełnienia/poprawienia wniosku o dofinansowanie.
- 9.12 Jeżeli w wyznaczonym terminie wnioskodawca nie dostarczy adresu ePUAP, na etapie oceny spełnienia przez projekt kryteriów wyboru projektów nie będzie kierowane wezwanie do uzupełnienia/poprawy wniosku, a ocena będzie prowadzona w oparciu o pierwotnie przedłożoną dokumentację aplikacyjną.
- 9.13 **W wezwaniu do uzupełnienia lub poprawienia wniosku zostanie wyznaczony termin na poprawę/uzupełnienie, adekwatny do zakresu uzupełnień lub poprawek wskazanych w wezwaniu, ale nie krótszy niż 7 dni roboczych liczonych od dnia następnego po dniu przekazania wezwania wnioskodawcy.**
- 9.14 Uzupełnieniu/poprawie mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane w wezwaniu, o którym mowa w pkt 9.10. Jeżeli zmiany wprowadzane zgodnie z treścią wezwania implikują kolejne zmiany we wniosku, wówczas wnioskodawca wprowadza dodatkowe zmiany we wniosku o dofinansowanie i w odpowiednich załącznikach, informując o tym fakcie IZ FEŚ, uzasadniając konieczność wprowadzenia dodatkowych zmian⁶. O sposobie dokonania poprawy/uzupełnienia wnioskodawca informuje **w piśmie przewodnim**. W niniejszym piśmie wnioskodawca składa także wymagane wyjaśnienia.

UWAGA!

Pismo przewodnie (plik w formacie pdf), jak i pozostałe załączniki (za wyjątkiem tych w formacie xls,xlsx), należy opatrzyć elektronicznym podpisem kwalifikowanym i dołączyć w aplikacji WOD2021 do wniosku o dofinansowanie. W przypadku podpisywania dokumentów podpisem kwalifikowanym przez osobę nieuprawnioną do reprezentowania Wnioskodawcy na mocy ustawy lub dokumentu rejestrowego, konieczne jest dołączenie Pełnomocnictwa do reprezentowania wnioskodawcy, podpisanego elektronicznym podpisem kwalifikowanym. Brak złożenia Pełnomocnictwa w wymaganej formie i/lub zakresie będzie skutkowało uznaniem załączników za niezłożone.

Pismo przewodnie przekazane w inny sposób niż opisany powyżej (np. za pośrednictwem ePUAP-u) lub nieopatrzone elektronicznym podpisem

⁶ Patrz zapisy w pkt. 9.16

kwalifikowanym będzie traktowane jako nieprzedłożone. Tym samym wszelkie niewyjaśnione kwestie działają na niekorzyść Wnioskodawcy.

- 9.15 **W ramach składanych poprawek/uzupełnień niedopuszczalne jest wprowadzenie przez wnioskodawcę na etapie oceny projektu złożonego w naborze następujących zmian:**
- a) **zwiększenia kwoty dofinansowania, z zastrzeżeniem zapisów w pkt. 9.16,**
 - b) **zwiększenia poziomu intensywności pomocy powyżej pułapu określonego w punkcie 5.3.**
- 9.16 Zmiany w zakresie zwiększenia wnioskowanej kwoty dofinansowania są dopuszczalne tylko w konsekwencji zidentyfikowanego przez KOP błędu w dokumentacji (w tym braku lub nieprawidłowo wyliczonych w projekcie kosztów pośrednich) i dokonywane na podstawie wezwania ION oraz w sytuacji oczywistego błędu rachunkowego stwierdzonego przez wnioskodawcę.
- 9.17 Jeśli we wniosku będzie oczywista omyłka IZ poprawi ją, o czym wnioskodawca zostanie poinformowany za pomocą systemu ePUAP lub systemem CST2021 w aplikacji WOD2021. Nie dotyczy to sytuacji, w której oczywista omyłka uniemożliwia ocenę projektu – wówczas wniosek będzie wymagał poprawy przez wnioskodawcę w trybie wskazanym w pkt. 9.10.
- 9.18 **Z chwilą złożenia poprawek/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie w systemie WOD2021, wniosek automatycznie kierowany jest do dalszej oceny, a jego edycja staje się niemożliwa.**
- 9.19 Jeżeli wnioskodawca nie przedłoży wyjaśnień/uzupełnień i/lub poprawek w wyznaczonym terminie, projekt oceniany jest na podstawie posiadanej dokumentacji aplikacyjnej. Tym samym wszelkie kwestie niewyjaśnione działają na niekorzyść Wnioskodawcy.
- 9.20 **Jeżeli wniosek zostanie poprawiony/uzupełniony niezgodnie z zakresem określonym w wezwaniu, co do zasady KOP dokona oceny projektu na podstawie wersji wniosku uwzględniającej dokonane uzupełnienia lub poprawę, pomimo że są niezgodne z zakresem wezwania, z zastrzeżeniem punktu 9.21.**
- 9.21 **Jeżeli wniosek zostanie poprawiony/uzupełniony niezgodnie z zakresem określonym w wezwaniu w taki sposób, że skutkować to będzie wprowadzeniem do wniosku niedopuszczalnych zmian, o których mowa w punkcie 9.15, KOP dokona oceny na podstawie wersji wniosku, która została przekazana do uzupełnienia/poprawy.**
- 9.22 W przypadku projektów ocenionych negatywnie w rozumieniu art. 56 ust. 5 i 6 ustawy, informacja, o której mowa w punkcie 9.7, powinna zawierać pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 63 ustawy, określające:
- a) termin do wniesienia protestu;
 - b) instytucję, do której należy wnieść protest;
 - c) wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 64 ust. 2 ustawy.
- 9.23 W przypadku uwzględnienia przez Departament Rozwoju Regionalnego protestu na wynik oceny, ocena projektu jest kontynuowana począwszy od tego etapu, do którego projekt nie został dopuszczony w rezultacie pierwotnej oceny. O wyniku dalszej oceny wnioskodawca jest informowany niezwłocznie po jej zakończeniu, zachowując prawo do wniesienia protestu w zakresie dalszego etapu oceny.
- 9.24 KOP dokonuje również oceny projektu skierowanego do ponownej oceny w wyniku wyroku Sądu Administracyjnego. Przebieg takiej oceny jest adekwatny dla etapu,

na który projekt zostaje skierowany. W takim przypadku ponowna ocena dokonywana jest w zakresie kryteriów wskazanych przez Sąd Administracyjny. Wynik oceny w zakresie pozostałych kryteriów pozostaje niezmienny.

9.25 W przypadku zgłoszenia przez Wnioskodawcę zamiaru wprowadzenia zmian w projekcie po podpisaniu umowy, projekt poddawany jest weryfikacji pod kątem możliwości wprowadzenia tych zmian. Na etapie weryfikacji, o której mowa powyżej możliwe jest żądanie od wnioskodawcy dodatkowych wyjaśnień i/lub uzupełnień. W przypadku stwierdzenia konieczności ponownej oceny jej przebieg odpowiada procedurze przewidzianej dla oceny wniosków o dofinansowanie.

10. ROZSTRZYGNIĘCIE NABORU I WYBÓR PROJEKTÓW DO DOFINANSOWANIA

10.1 Ostateczne rozstrzygnięcie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania podejmuje Zarząd Województwa Świętokrzyskiego.

10.2 W przypadku projektów z jednakową liczbą punktów, o miejscu na liście projektów wybranych do dofinansowania i o przyznaniu wsparcia decydują kryteria rozstrzygające:

- a) **Kryterium rozstrzygające nr 1:** Kryterium punktowe nr 1. Kompleksowość projektu;
- b) **Kryterium rozstrzygające nr 2:** Kryterium punktowe nr 4. Ochrona gatunkowa oraz ochrona siedlisk;
- c) **Kryterium rozstrzygające nr 3:** Kryterium punktowe nr 7. Stan przygotowania do realizacji.

10.3 W przypadku jednakowej liczby punktów uzyskanych w kryterium nr 1, decyduje liczba punktów uzyskana w kryterium nr 2. W przypadku jednakowej liczby punktów uzyskanych w kryterium nr 1 i 2, decyduje liczba punktów uzyskana w kryterium nr 3.

10.4 W przypadku, gdy na podstawie kryteriów rozstrzygających nie jest możliwe ustalenie kolejności uszeregowania projektów, projekty plasujące się ex aequo mogą zostać wybrane do dofinansowania tylko w sytuacji, gdy alokacja jest wystarczająca, aby objąć je pełnym dofinansowaniem.

10.5 W przypadku, gdy pozostała kwota przeznaczona na dofinansowanie nie pozwala na dofinansowanie w pełnej wysokości kolejnego projektu z listy projektów, które spełniły kryteria formalne i dopuszczające oraz uzyskały wymaganą minimalną liczbę punktów, po wyrażeniu zgody przez wnioskodawcę, możliwe jest obniżenie poziomu dofinansowania tego projektu. W przypadku, gdy wnioskodawca nie wyrazi zgody na obniżenie poziomu dofinansowania, zapytanie kierowane jest do kolejnego wnioskodawcy.

10.6 Po rozstrzygnięciu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania (podjęcie uchwały przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego), IZ FEŚ nie później niż **w terminie 7 dni kalendarzowych** od zatwierdzenia wyników oceny podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o projektach, które:

- a) zostały pozytywnie ocenione i wybrane do dofinansowania;
- b) uzyskały wymaganą minimalną liczbę punktów, ale ze względu na brak wystarczającej alokacji, uzyskały negatywny wynik oceny (lista rezerwowa);
- c) uzyskały negatywny wynik oceny ze względu na brak wymaganej minimalnej liczby punktów;
- d) uzyskały negatywny wynik oceny na etapie oceny dopuszczającej i formalnej.

Informacja obejmuje w stosunku do każdego projektu jego tytuł, nazwę wnioskodawcy, wynik oceny, a w przypadku projektów wybranych do dofinansowania również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania.

- 10.7 Wraz z informacją, o której mowa w punkcie powyżej, IZ FEŚ podaje do publicznej wiadomości także informację o składzie KOP wraz ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów.
- 10.8 Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, ION niezwłocznie kieruje do Wnioskodawców pisemną informację o wybraniu projektu do dofinansowania albo negatywnej ocenie projektu wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy.
- 10.9 W przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.
- 10.10 Dla projektów wybranych do dofinansowania przygotowywana jest umowa o dofinansowanie/decyzja o dofinansowaniu/porozumienie w sprawie dofinansowania. Wzory powyższych dokumentów stanowią **załączniki nr 4 a-c** do niniejszego regulaminu.

11. FORMA I SPOSÓB KOMUNIKACJI W TRAKCIE OCENY WNIOSKÓW

- 11.1 Z wyłączeniem przypadków wskazanych w niniejszym regulaminie, wszystkie czynności w ramach naboru, zarówno po stronie wnioskodawcy, jak i IZ FEŚ dokonywane są wyłącznie za pośrednictwem systemu CST2021 przy użyciu aplikacji WOD2021, dostępnej pod adresem <https://wod.cst2021.gov.pl>.
- 11.2 Wnioskodawca stosuje wyłącznie formę komunikacji ustaloną w niniejszym regulaminie. Wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć w formie elektronicznej wraz z wnioskiem o dofinansowanie oświadczenie o świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji (wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 6** do niniejszego regulaminu). Niezachowanie przez wnioskodawcę wymaganej formy komunikacji skutkuje uznaniem czynności za niedokonaną.
- 11.3 Wnioskodawca ma obowiązek zawiadomić IZ FEŚ o każdej zmianie swojego adresu skrzynki ePUAP. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku, doręczenie pisma pod dotychczasowy adres będzie miało skutek prawny.

12. WYCOFANIE (ANULOWANIE) WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

- 12.1 Zarówno w trakcie trwania naboru, jak i w trakcie oceny wniosku, wnioskodawcy przysługuje prawo do wycofania (anulowania) wniosku o dofinansowanie projektu. Wycofanie (anulowanie) wniosku na etapie naboru nie wyklucza możliwości ponownego złożenia wniosku o dofinansowanie w tym naborze, o ile zostanie dotrzymany termin przewidziany na składanie wniosków o dofinansowanie w naborze. Na etapie oceny wniosku jego wycofanie (anulowanie) jest równoznaczne z rezygnacją z udziału w naborze.
- 12.2 Wycofanie (anulowanie) wniosku odbywa się za pośrednictwem aplikacji WOD2021 i może zostać dokonane wyłącznie przez osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy.
- 12.3 Informacja o wycofaniu (anulowaniu) musi zostać przekazana w formie oświadczenia lub pisma przekazanego do IZ FEŚ, uwierzytelnionego przez osoby uprawnione

do reprezentowania Wnioskodawcy, poprzez wykorzystanie podpisu kwalifikowanego drogą elektroniczną na adres: efrr@sejmik.kielce.pl (w tytule wiadomości należy podać numer projektu).

- 12.4 W przypadku wycofania się wszystkich wnioskodawców z prowadzonego postępowania w zakresie wyboru projektów, IZ FEŚ anuluje postępowanie. Informację o anulowaniu postępowania IZ FEŚ opublikuje na swojej stronie internetowej i na portalu.
- 12.5 Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie projektu po zakończeniu oceny danego wniosku oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie.

13. PROCEDURA ODWOŁAWCZA

- 13.1 Podstawę prawną do wniesienia protestu w ramach FEŚ 2021-2027 stanowi ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, zwana dalej ustawą.
- 13.2 Niniejsza procedura ma zastosowanie dla projektów ocenianych w postępowaniu konkurencyjnym.
- 13.3 W przypadku negatywnej oceny projektu Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego przez niego wniosku w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.
- 13.4 Protest jest jedynym środkiem odwoławczym na etapie przedsądowym.
- 13.5 Protest jest wnoszony w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, stanowiącym ocenę negatywną, wraz z uzasadnieniem wyniku oceny, zgodnie z zawartym w informacji pouczeniem (art. 63 i art. 64 ust. 1 ustawy).
- 13.6 Protest zawiera (art. 64 ust. 2 ustawy):
- oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu;
 - oznaczenie wnioskodawcy;
 - numer wniosku o dofinansowanie projektu;
 - wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
 - wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
 - podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.
- 13.7 Protest wnoszony jest do Instytucji Zarządzającej FEŚ 2021-2027 (dalej IZ FEŚ) – Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, do Departamentu Rozwoju Regionalnego w następujących formach:
- osobiście na adres: **Sekretariat Departamentu Rozwoju Regionalnego, Al. IX Wieków Kielc 4, 25-516 Kielce (budynek Aqua)**;
 - za pośrednictwem operatora pocztowego na adres: **Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego Departament Rozwoju Regionalnego, Al. IX Wieków Kielc 4, 25-516 Kielce (budynek Aqua)**;
 - za pomocą platformy ePUAP (drogą elektroniczną).

Protest nie może być złożony za pomocą faksu.

- 13.8 Protest, oświadczenie o wycofaniu protestu wymagają odpowiednio podpisu własnoręcznego albo opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
- 13.9 Do obliczania terminów w ramach procedury odwoławczej stosuje się przepisy art. 57 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (dalej: kpa), tj.:
- termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia;
 - przy obliczaniu terminów podanych w dniach brane są pod uwagę dni kalendarzowe;
 - jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło;
 - jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.
- 13.10 Określone w Regulaminie terminy uznaje się za zachowane, jeżeli przed ich upływem pismo wpłynęło do urzędu lub zostanie wysłane na adres do doręczeń elektronicznych, a nadawca otrzymał dowód otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych; nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (tj. Poczta Polska S.A.).
- 13.11 Korespondencję dotyczącą protestu doręcza się na adres Wnioskodawcy wskazany w złożonym proteście. O zmianie adresu Wnioskodawca powinien powiadomić IZ FEŚ w terminie 7 dni od zmiany adresu, pod rygorem uznania, że korespondencja przekazana na jego dotychczasowy adres, została skutecznie doręczona.
- 13.12 IZ FEŚ doręcza pisma zgodnie z przepisami działu I rozdziału 8 kpa.
- 13.13 Jeżeli pismo zostanie zwrócone z adnotacją „nie podjęto w terminie” lub równoznaczną, pismo uznaje się za doręczone.
- 13.14 W przypadku ustanowienia przez Wnioskodawcę dwóch lub więcej pełnomocników pisma w toku postępowania odwoławczego doręcza się jednemu z nich. W sytuacji, w której Wnioskodawca wskazał, który z ustanowionych pełnomocników został przez niego ustanowiony do doręczeń, pisma doręcza się ustanowionemu do doręczeń pełnomocnikowi.
- 13.15 W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w pkt. 13.6, IZ FEŚ wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 7 dni kalendarzowych, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Po bezskutecznym upływie terminu IZ FEŚ przekazuje Wnioskodawcy informację o pozostawieniu jego protestu bez rozpatrzenia, pouczając go o możliwości wniesienia w tym zakresie skargi do sadu administracyjnego.
- 13.16 W przypadku stwierdzenia oczywistej omyłki we wniesionym proteście, IZ FEŚ może poprawić ją z urzędu, informując o tym Wnioskodawcę.
- 13.17 Za oczywiste omyłki uznaje się m. in: błędy rachunkowe w wykonaniu działania matematycznego, błędy pisarskie oraz inne oczywiste omyłki rozumiane jako: omyłki widoczne, polegające na niezamierzonym przekręceniu, opuszczeniu wyrazu, błędy logiczne lub mające postać innej niedokładności przypadkowej bądź też wady procesu myślowo-redakcyjnego.
- 13.18 Uzupełnienie protestu, o którym mowa w pkt. 13.15, może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do wymogów formalnych, tj. oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenie Wnioskodawcy, numer wniosku o dofinansowanie projektu, podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

- 13.19 Wezwanie, o którym mowa w pkt. 13.15, powoduje zawieszenie biegu terminu do czasu uzupełnienia protestu.
- 13.20 Na prawo Wnioskodawcy do wniesienia protestu nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia, o którym mowa w pkt. 13.5.
- 13.21 Wnioskodawcy przysługuje prawo do wniesienia protestu w przypadku negatywnej oceny projektu.
- 13.22 Negatywną oceną projektu jest każda ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, na skutek której:
- a) projekt nie może być zakwalifikowany do kolejnego etapu oceny lub wybrany do dofinansowania;
 - b) projekt nie może być wybrany do dofinansowania z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w danym naborze (zgodnie z art. 56 ust. 5 i 6 ustawy). Przez wyczerpanie kwoty należy rozumieć sytuację, w której środki przeznaczone na dofinansowanie projektów w ramach działania albo kategorii regionów, jeżeli w ramach działania kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów jest podzielona na kategorie regionów, zostały rozdysponowane na projekty objęte dofinansowaniem w rozumieniu art. 61 ust. 1 oraz wybrane do dofinansowania w rozumieniu art. 43 w związku z art. 56 ust. 3, z zastrzeżeniem art. 61 ust. 3 i 4 ustawy.
- 13.23 Protest może dotyczyć każdego etapu oceny projektu.
- 13.24 Nie dopuszcza się możliwości kwestionowania w ramach protestu zasadności kryteriów oceny.
- 13.25 W przypadku, gdy zdaniem Wnioskodawcy ocena została przeprowadzona niezgodnie z więcej niż jednym kryterium oceny, wszystkie te kryteria należy wskazać w jednym proteście. Wszystkie zarzuty Wnioskodawcy, dotyczące danego etapu oceny, muszą zostać ujęte w jednym proteście.
- 13.26 Rozszerzenie zakresu przedmiotowego protestu przez Wnioskodawcę w trakcie postępowania odwoławczego jest niedopuszczalne. W takim przypadku IZ FEŚ odnosi się do zarzutów przedstawionych w pierwotnie złożonym proteście.
- 13.27 Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, o którym mowa w art. 56 ust. 7 ustawy, został wniesiony:
- a) po terminie;
 - b) przez podmiot wykluczony z możliwości dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
 - c) bez spełnienia wymogów formalnych, określonych w art. 64 ust. 2 pkt 4 ustawy; a także w przypadku:
 - d) nieuzupełnienia protestu w terminie 7 dni, licząc od otrzymania wezwania (art. 64 ust. 3 ustawy);
 - e) gdy, na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej zostanie wyczerpana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania albo kategorii regionu, jeżeli w ramach działania kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów jest podzielona na kategorie regionów.
- 13.28 O pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia IZ FEŚ informuje Wnioskodawcę, pouczając go o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.
- 13.29 Protest jest rozpatrywany w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności, gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu

może być przedłużony, o czym IZ FEŚ informuje Wnioskodawcę. Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 45 dni od dnia jego otrzymania.

- 13.30 Na etapie rozstrzygnięcia protestu, Wnioskodawca nie może dołączać dodatkowych dokumentów, które nie były przedmiotem oceny projektu, a które mogłyby rzutować na jej wynik. Protest nie może służyć uzupełnieniu treści wniosku o dofinansowanie.
- 13.31 IZ FEŚ może protest:
- a) uwzględnić;
 - b) nie uwzględnić;
 - c) pozostawić bez rozpatrzenia – zgodnie z pkt. 13.27 – 13.28.
- 13.32 Uwzględnienie protestu polega na zakwalifikowaniu przez IZ FEŚ projektu do kolejnego etapu oceny albo wybraniu do dofinansowania i aktualizacji informacji, o której mowa w art. 57 ust. 1 ustawy, o czym IZ informuje Wnioskodawcę.
- 13.33 W przypadku nieuwzględnienia protestu IZ FEŚ przekazuje Wnioskodawcy informację o negatywnym wyniku rozpatrzenia protestu wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego zgodnie z pkt. 13.44 – 13.46.
- 13.34 Przekazana Wnioskodawcy informacja o wyniku rozpatrzenia protestu zawiera w szczególności:
- a) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem;
 - b) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy.
- 13.35 Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia jego rozpatrywania.
- 13.36 Wycofanie protestu następuje przez złożenie oświadczenia o wycofaniu protestu do IZ FEŚ (Departamentu Rozwoju Regionalnego), w sposób przewidziany w pkt. 13.8.
- 13.37 W przypadku wycofania protestu ponowne jego wniesienie jest niedopuszczalne.
- 13.38 W przypadku wycofania protestu Wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.
- 13.39 Z rozpatrywania protestu wyłączona jest osoba, o której mowa w art. 71 i 72 ust. 1 ustawy.
- 13.40 Osoba rozpatrująca protest, przed przystąpieniem do czynności związanych z jego rozpatrzeniem, potwierdza niewystępowanie okoliczności mogących budzić wątpliwość, co do bezstronnej oceny protestu, wypełniając deklarację poufności i bezstronności.
- 13.41 Możliwe jest wyznaczenie ekspertów do udziału w wykonywaniu zadań związanych z procedurą odwoławczą.
- 13.42 Eksperci zespołów podlegają wyłączeniu z rozpatrywania protestu na zasadach określonych w pkt. 13.39 – 13.40.
- 13.43 Do ekspertów stosuje się zapisy rozdziału 17 ustawy.
- 13.44 W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia na podstawie art. 64 ust. 3, art. 70 ust. 1 lub art. 77 ust. 2 pkt, Wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Skarga wnoszona jest przez Wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 64 ust. 3, art. 69 ust. 1 pkt 2 albo ust. 4 pkt 2, art. 70 ust. 2 pkt albo 77 ust. 2 pkt 1 ustawy, wraz z kompletną dokumentacją w sprawie bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Skarga podlega wpisowi stałemu (na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami

administracyjnymi, wydanemu na podstawie art. 233 oraz art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).

13.45 W wyniku rozpoznania skargi sąd może:

- a) uwzględnić skargę, stwierdzając, że:
 - 1) ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i naruszenie to miało istotny wpływ na wynik oceny, przekazując jednocześnie sprawę do ponownego rozpatrzenia przez IZ FEŚ;
 - 2) pozostawienie protestu bez rozpatrzenia było nieuzasadnione, przekazując sprawę do rozpatrzenia przez IZ FEŚ;
- b) oddalić skargę w przypadku jej nieuwzględnienia;
- c) umorzyć postępowanie w sprawie, jeżeli jest ono bezprzedmiotowe.

13.46 Na prawo Wnioskodawcy do wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia (art. 75 ustawy).

13.47 Skargę kasacyjną, wraz z kompletną dokumentacją, może wnieść bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie:

- a) Wnioskodawca,
- b) Instytucja Zarządzająca FEŚ 2021-2027,

- w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach (art. 74 ustawy).

13.48 Procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów o dofinansowanie z Wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania (art. 78 ustawy).

13.49 Do procedury odwoławczej nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, doręczeń i sposobu obliczania terminów, które stosuje się odpowiednio (art. 72 ustawy).

13.50 Rozpatrzenie protestu nie stanowi decyzji administracyjnej.

14. ZAWIERANIE UMOWY O DOFINANSOWANIE⁷

14.1 Co do zasady, po rozstrzygnięciu naboru i wyborze projektów do dofinansowania, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie nie jest możliwe dokonywanie zmian we wniosku o dofinansowanie. IZ FEŚ w szczególnych przypadkach dopuszcza jednak możliwość aktualizacji wniosku o dofinansowanie.

14.2 Wnioskodawca, którego wniosek został wybrany do dofinansowania podpisuje z IZ FEŚ umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowią **załączniki nr 4 a-c** do niniejszego regulaminu.

14.3 **W ramach przedmiotowego naboru przewiduje się zawieranie umów warunkowych o dofinansowanie projektu⁸.**

14.4 W sytuacji, gdy do dofinansowania zostaje wybrany projekt, którego realizacja rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, IZ FEŚ przeprowadza kontrolę uprzednią przed zawarciem umowy o dofinansowanie w celu weryfikacji, czy był

⁷ W zależności od typu beneficjenta umowa o dofinansowanie może również przyjąć formę porozumienia w sprawie dofinansowania lub decyzji o dofinansowaniu projektu.

⁸ Umowa warunkowa będzie zawierana w odniesieniu zarówno do projektów realizowanych w trybie wybuduj, jak i „zaprojektuj i wybuduj”, jeśli wnioskodawca nie posiada na dzień składania wniosku wszystkich wymaganych regulaminem załączników

on realizowany zgodnie z prawem. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji projektu może nastąpić zmniejszenie przyznanego dofinansowania lub odstąpienie od zawarcia umowy o dofinansowanie.

14.5 Na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie IZ FEŚ będzie wymagać w pierwszej kolejności przedłożenia przez beneficjenta *Wniosku o dodanie osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie beneficjenta* (wzór stanowi załącznik do umowy o dofinansowanie) na wezwanie IZ FEŚ przekazane na wskazany przez Beneficjenta we wniosku o dofinansowanie adres ePUAP. Wypełniony wniosek beneficjent będzie zobligowany przedłożyć w terminie wskazanym w wezwaniu w jednej z poniższych form:

- a) w formie elektronicznej (wniosek taki musi zostać opatrzony elektronicznym podpisem kwalifikowanym zgłaszanego pracownika oraz osoby reprezentującej beneficjenta lub podpisany odręcznie przez te osoby, a następnie poświadczony elektronicznym podpisem kwalifikowanym za zgodność z oryginałem przez osobę uprawnioną do reprezentowania Beneficjenta) za pośrednictwem skrzynki ePUAP, lub
- b) w formie papierowej (od ręcznie podpisany przez zgłaszanego pracownika oraz osobę reprezentującą beneficjenta) na adres:

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
ul. Sienkiewicza 63
25-002 Kielce.

UWAGA!

Wyznaczona we *Wniosku o dodanie osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie beneficjenta* osoba będzie miała możliwość dodawania kolejnych użytkowników w aplikacji SL2021 Projekty.

14.6 **Po dodaniu uprawnień dla osoby zarządzającej projektem po stronie wnioskodawcy, IZ FEŚ w aplikacji SL2021 Projekty skieruje do wnioskodawcy wezwanie do złożenia pozostałych dokumentów niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowanie (m.in. aktualizacji projektu – jeśli dotyczy, wskazania numeru rachunku bankowego oraz załączników wskazanych w pkt. 18.4 niniejszego regulaminu). Wnioskodawca jest zobligowany złożyć wymagane dokumenty w aplikacji SL2021 Projekty w terminie wskazanym w wezwaniu.** Wskazany termin w szczególnie uzasadnionych przypadkach może zostać wydłużony. ION zastrzega sobie prawo, w uzasadnionych przypadkach, do wezwania wnioskodawcy do złożenia innych dokumentów niezbędnych do zawarcia umowy o dofinansowanie niż wskazane w pierwotnym wezwaniu do uzupełnienia.

14.7 Wezwania, o których mowa w pkt. 14.5 i 14.6, w przypadku projektów objętych kontrolą uprzednią, będą kierowane po otrzymaniu wyniku przeprowadzonej kontroli z Oddziału Kontroli EFRR w DWEFRR.

14.8 Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie konieczne jest uzgodnienie przez strony umowy formy i terminu wniesienia zabezpieczenia. Zgodnie z przyjętymi procedurami oraz zapisami § 14 umowy o dofinansowanie, Beneficjent jest zobowiązany do wniesienia zabezpieczenia realizacji projektu w jednej lub kilku formach zabezpieczenia na wartość realną, nie mniejszą niż 100 % kwoty udzielonego dofinansowania. Zgodnie z ustawą z dnia

27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530), powyższy wymóg nie ma zastosowania do Beneficjenta programu finansowanego z udziałem środków europejskich będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także do Banku Gospodarstwa Krajowego.

- 14.9 IZ FEŚ zastrzega sobie możliwość odmowy podpisania umowy o dofinansowanie w następujących sytuacjach:
- a) Wnioskodawca nie przedłożył we wskazanym terminie dokumentów niezbędnych do przygotowania projektu Umowy;
 - b) Wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
 - c) Wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania;
 - d) Doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów;
 - e) Brak jest możliwości ustalenia właściwego zabezpieczenia należytego wykonania umowy (jeśli dotyczy).
- 14.10 Instytucja Zarządzająca FEŚ 2021-2027 może również odmówić zawarcia umowy o dofinansowanie, jeżeli:
- a) ustalenia kontroli uprzedniej projektu, którego realizacja rozpoczęła się przed złożeniem Wniosku o dofinansowanie, wskazują na istotne i rażące naruszenie przepisów prawa;
- 14.11 zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy o dofinansowanie.
- 14.12 W przypadku braku możliwości zawarcia umowy o dofinansowanie, IZ FEŚ niezwłocznie informuje o tym fakcie Wnioskodawcę.
- 14.13 IZ FEŚ zastrzega sobie prawo zmiany wzoru umowy o dofinansowanie projektu. Informacja w tym zakresie będzie przekazywana wnioskodawcy wraz z pismem informującym o możliwości podpisania umowy o dofinansowanie.
- 14.14 Zmiany w zakresie całkowitej wartości projektu, całkowitej wartości kosztów kwalifikowalnych oraz zmniejszenia kwoty dofinansowania nie wymagają zmiany uchwały Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w sprawie rozstrzygnięcia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania.

15. ZASADY HORYZONTALNE

- 15.1 Zgodnie z zapisami art. 9 Rozporządzenia ogólnego należy przestrzegać, na każdym z etapów wdrażania programów (tj. podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji, promocji i kontroli), zasad horyzontalnych, w tym równości szans kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji. Wybrany projekt do dofinansowania musi być zgodny z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (w szczególności art. 19) z należyтым poszanowaniem zasad równości, wolności wyboru, prawa do niezależnego życia, dostępności i zakazu wszelkich form segregacji. Inwestycje muszą wykazać zgodność działań odnośnie przestrzegania zobowiązań w zakresie praw człowieka, a mianowicie Kartą Praw Podstawowych (KPP), Europejskim Filarem Praw Społecznych, Strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych 2021-2030. Cele Funduszy należy realizować zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju i zasady „nie czynić poważnych szkód”. Projekty realizowane w ramach FEŚ 2021-2027 muszą przyczyniać się do realizacji opisanych zasad horyzontalnych, zgodnie z aktualną na dzień ogłoszenia naboru wersją wytycznych, o których mowa w punkcie 1.2 podpunkt 19.

- 15.2 **W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasadę niedyskryminacji należy zapewnić na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.**

16. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 16.1 IZ FEŚ nie może zmieniać regulaminu za wyjątkiem sytuacji opisanych w art. 51 ustawy.
- 16.2 Do czasu rozstrzygnięcia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, IZ FEŚ nie może również zmieniać regulaminu w sposób skutkujący nierównym traktowaniem wnioskodawców.
- 16.3 Zmiany regulaminu mogą być wprowadzane wyłącznie do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania. Wysokość alokacji przeznaczonej na nabór, w szczególności w przypadku posiadania przez IZ FEŚ środków pozwalających na jej zwiększenie, może ulec zmianie bez konieczności zmiany regulaminu.
- 16.4 Jeżeli zmiana regulaminu nastąpi w sytuacji, gdy w ramach naboru złożono już wnioski o dofinansowanie, IZ FEŚ niezwłocznie i indywidualnie poinformuje o tym fakcie każdego z wnioskodawców.
- 16.5 W przypadku zmiany regulaminu, IZ FEŚ zamieszcza w każdym miejscu, w którym podała do publicznej wiadomości regulamin tj. na portalu oraz na swojej stronie internetowej informację o jego zmianie wraz z aktualną treścią regulaminu, uzasadnieniem oraz terminem, od którego zmiana obowiązuje. Informowanie o zmianach regulaminu odbywa się z uwzględnieniem reguły określonej w art. 45 ust. 2 ustawy.
- 16.6 IZ FEŚ może unieważnić nabór w przypadku, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1-3 ustawy.
- 16.7 IZ FEŚ podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej oraz na portalu. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy.

17. KONTAKT I DODATKOWE INFORMACJE

- 17.1 Informacji dotyczących naboru udzielają telefonicznie i za pomocą poczty elektronicznej pracownicy Oddziału Projektów Środowiskowych i Instrumentów Terytorialnych (tel.: 41 395 13 60, 41 395 13 54, 41 395 13 80) oraz e-mail: efrr@sejmik.kielce.pl (w tytule wiadomości należy wpisać tylko numer naboru podany w ogłoszeniu o naborze). Zadawane pytania nie mogą dotyczyć kwestii rozstrzygających w zakresie oceny wniosku i jej wyniku oraz konkretnych zapisów czy rozwiązań zastosowanych w danym projekcie, celem ich wstępnej oceny. Ocena pod kątem spełniania kryteriów wyboru projektów należy do ustawowej kompetencji KOP i może być dokonywana wyłącznie przez nią i wyłącznie na tym etapie. Odpowiedź na zadawane pytania udzielona przez ION nie jest równoznaczna z wynikiem oceny wniosku i nie może stanowić podstawy do roszczeń w stosunku do ION, co do późniejszych rozstrzygnięć dokonywanych na etapie oceny i wyboru projektów do dofinansowania w oparciu o pełną złożoną dokumentację aplikacyjną konkretnego projektu.

17.2 W trakcie trwania naboru projektów, na bieżąco zamieszczane są na stronie internetowej IZ FEŚ oraz portalu odpowiedzi na pytania dotyczące naboru. IZ FEŚ nie ma takiego obowiązku, jeśli wyjaśnienie polega jedynie na odesłaniu do stosownych dokumentów lub ich przytoczeniu.

17.3 **Wsparcie techniczne w zakresie obsługi systemu BK2021 jest świadczone przez Administratora Merytorycznego Instytucji Zarządzającej: adres mail: amiz.fesw@sejmik.kielce.pl; nr telefonu: 41 395-13-35, 41 395-12-83.**

17.4 Dodatkowo informacji dotyczących prowadzonego naboru udzielają pracownicy Punktów Informacyjnych:

- a) **Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Kielcach** – Aleja IX Wieków Kielc 4, 25-516 Kielce (parter budynku AQUA) (tel.: 41 395 15 21, 41 395 15 20, bezpłatna infolinia 800 800 440; e-mail: pife.kielce@sejmik.kielce.pl), godziny pracy: poniedziałek od 7:30 do 17:30, wtorek – piątek od 7:30 do 15:30, soboty nieczynne. Obsługuje powiaty: kielecki, włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, kazimierski, konecki, skarżyski, starachowicki;
- b) **Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Sandomierzu** – ul. Mickiewicza 34 (w siedzibie Starostwa powiatowego, parter, pokój nr 15), 27-600 Sandomierz (tel.: 15 600 12 36, 15 600 12 37; e-mail: pife.sandomierz@sejmik.kielce.pl), godziny pracy: poniedziałek – piątek: od 7:30 do 15:30, soboty nieczynne. Obsługuje powiaty: sandomierski, opatowski, staszowski, buski, ostrowiecki;
- c) **Punktu Informacyjnego FEŚ w Skarżysku-Kamiennej** – Al. Piłsudskiego 36 (I piętro galerii Panorama), 26-110 Skarżysko-Kamienna (tel.: 41 395 19 93, 41 395 19 94, 41 395 19 95; e-mail: fes.skarzysko@sejmik.kielce.pl), godziny pracy: poniedziałek - piątek od 8:00 do 16:00, soboty nieczynne. Punkt świadczy usługi dotyczące programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027, usługi są świadczone w taki sam sposób jak w pozostałych Punktach.

18. ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE ORAZ DO UMOWY O DOFINANSOWANIE

18.1 Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

Lp.	Nazwa dokumentu	Dokument obowiązkowy TAK/NIE/TAK, JEŚLI DOTYCZY	Termin przedłożenia dokumentu
1.	Pismo przewodnie	NIE	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
2.	Oświadczenia wnioskodawcy	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
3.	Oświadczenie dotyczące świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
4.	Upoważnienia i pełnomocnictwa osób/podmiotów upoważnionych do reprezentowania	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie

	wnioskodawcy, w przypadku gdy dokumentacja jest podpisywana przez osobę/y nieposiadającą/e ustawowych lub wynikających z dokumentów rejestrowych uprawnień do reprezentowania Wnioskodawcy		
5.	Umowa lub porozumienie o partnerstwie na podstawie art. 39	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
6.	Oświadczenie o niekaralności	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
7.	Uproszczone Studium Wykonalności Inwestycji	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
8.	Harmonogram ponoszenia wydatków/kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych oraz zamówień w ramach projektu	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
9.	Formularz do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOŚ z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu oraz zasady „nie czynić poważnych szkód” do no significant harm (DNSH)	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
10.	Deklaracja organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
11.	Informacja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu
12.	Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu

13.	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z dokumentem (informacją) potwierdzającym podanie do publicznej wiadomości informacji o wydanej decyzji	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu
14.	Szacunkowy kosztorys opracowany metodą uproszczoną/ kalkulacja kosztów (dotyczy projektów w formule „zaprojektuj i wybuduj”)	TAK, JEŚLI DOTYCZY ⁹	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
15.	Kosztorys inwestorski	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu
16.	Dokumenty potwierdzające podstawę wyceny poszczególnych elementów (co najmniej 2 oferty dla każdego z nabywanych środków trwałych)	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
17.	Program Funkcjonalno - Użytkowy	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
18.	Oświadczenie w sprawie zgodności z zasadami koncepcji uniwersalnego projektowania	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
19.	Oświadczenie o posiadanej dokumentacji technicznej	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu
20.	Kopia prawomocnego pozwolenia na budowę wraz z kopią wniosku o wydanie pozwolenia na budowę	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w

⁹ Jeżeli na dzień składania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca nie posiada kosztorysu inwestorskiego, przedkłada on kosztorys inwestorski opracowany metodą uproszczoną

			sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu
21.	Kopia zgłoszenia robót budowlanych, dla którego nie wniesiono sprzeciwu	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu
22.	Mapa z lokalizacją planowanej inwestycji	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
23.	Oświadczenie o prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane/na cele projektu	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie o dofinansowanie/porozumieniu w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu
24.	Oświadczenie o zabezpieczeniu środków na realizację inwestycji ¹⁰	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie (jeśli Wnioskodawca posiada na dzień składania wniosku) lub przed podpisaniem umowy o dofinansowanie/porozumienia w sprawie dofinansowania/podjęciem decyzji o dofinansowaniu (patrz punkt 18.4)
25.	Zgoda organu nadzorującego obszar chroniony na realizację działań służących zachowaniu i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na częściach obszarów parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody, pokrywających się z obszarami Natura 2000	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
26.	Potwierdzenie przez organ sprawujący nadzór nad danym obszarem chronionym konieczności ograniczenia presji ze strony ruchu turystycznego na ten obszar	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
27.	Potwierdzenie przez organ nadzorujący obszar chroniony, że realizacja działań służących zachowaniu i odtworzeniu	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie

¹⁰ Jeżeli potwierdzenie zabezpieczenia finansowego projektu stanowią inne dokumenty niż uchwała budżetowa i WPF, dokumenty takie należy dołączyć wraz z oświadczeniem.

	siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na danym obszarze chronionym, zaplanowanych w projekcie, nie stanowi wdrażania dokumentów strategicznych i planistycznych		
28.	Potwierdzenie przez organ sprawujący nadzór nad danym obszarem chronionym zgodności realizowanych zadań na tych obszarach z planami ochrony właściwymi dla danego obszaru, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
29.	Bilans za ostatni rok (potwierdzony przez głównego księgowego lub biegłego rewidenta) zgodnie z przepisami o rachunkowości, w przypadku jednostek samorządu terytorialnego opinia składu orzekającego RIO o sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok poprzedni	TAK	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
30.	Rachunek zysków i strat przynajmniej za ostatni rok	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie
31.	Inne niezbędne dokumenty wymagane prawem, kategorią projektu lub istotne z punktu widzenia Wnioskodawcy	TAK, JEŚLI DOTYCZY	wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie ubiegania się o dofinansowanie

UWAGA!

Wszystkie załączniki (za wyjątkiem tych w formacie xls, xlsx) przedkładane wraz z wnioskiem o dofinansowanie muszą zostać podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym przez Wnioskodawcę lub osobę upoważnioną do reprezentowania Wnioskodawcy. W przypadku podpisywania załączników podpisem kwalifikowanym przez osobę nieuprawnioną do reprezentowania wnioskodawcy na mocy ustawy lub dokumentu rejestrowego, konieczne jest dołączenie do wniosku o dofinansowanie *Pełnomocnictwa do reprezentowania wnioskodawcy*, podpisanego elektronicznym podpisem kwalifikowanym. Brak złożenia pełnomocnictwa w wymaganej formie i/lub zakresie będzie skutkowało uznaniem załączników za niezłożone.

W przypadku użycia podpisu niezintegrowanego z plikiem podpisywanym (np. XADES), sygnaturę podpisu należy załączyć wraz z podpisywanym plikiem. W odniesieniu do dokumentów niewytworzonych przez wnioskodawcę, opatrzenie ich elektronicznym podpisem

kwifikowanym będzie równoznaczne z potwierdzeniem ich za zgodność z oryginałem (nie ma takiego obowiązku w odniesieniu do dokumentów niewytworzonych przez wnioskodawcę, opatrzonych elektronicznym podpisem kwalifikowanym bezpośrednio przez organ wystawiający dokument).

W przypadku, gdy złożony załącznik nie zostanie podpisany elektronicznym podpisem kwalifikowanym, uznaje się go za niezłożony.

Ponadto załączniki przekazane w inny sposób niż za pośrednictwem aplikacji WOD2021 (np. za pośrednictwem ePUAP-u) będą traktowane jako nieprzedłożone.

18.2 Załączniki wskazane w pkt. 18.1, które dotyczą Wnioskodawcy, a których nie posiada na dzień składania wniosku o dofinansowanie i jednocześnie nie są wymagane na dzień składania wniosku lub przed podpisaniem umowy o dofinansowanie/porozumienia /podjęciem decyzji o dofinansowaniu (patrz pkt. 18.4), zgodnie z zapisami umowy/porozumienia/decyzji o dofinansowaniu, Wnioskodawca będzie zobowiązany przedłożyć za pośrednictwem systemu CST2021 przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność, w którym Beneficjent wnioskuje o płatność zaliczkową/refundacyjną, ale nie później niż do dnia wskazanego w umowie/porozumieniu/decyzji (paragraf dotyczący warunku rozwiązującego).

18.3 Wszystkie niezbędne załączniki do wniosku o dofinansowanie należy przygotować zgodnie z *Instrukcją wypełniania załączników w ramach działania 2.9 Ochrona dziedzictwa i różnorodności biologicznej*, stanowiącą załącznik nr 18 do niniejszego regulaminu oraz informacjami szczegółowymi zawartymi w poszczególnych wzorach załączników.

18.4 Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie należy przedłożyć następujące dokumenty:

1. Aktualizacja projektu (jeśli dotyczy),
2. Pismo przewodnie (załącznik nieobowiązkowy),
3. Oświadczenie o zabezpieczeniu środków na realizację inwestycji (jeśli Wnioskodawca nie przedłożył wraz z wnioskiem o dofinansowanie)¹¹,
4. Informacja o numerze rachunku bankowego dla projektu¹²,
5. Wniosek o dodanie osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie beneficjenta (wzór wniosku stanowi załącznik do wzoru umowy /porozumienia/decyzji o dofinansowaniu),
6. Oświadczenie o Vat (wzór oświadczenia stanowi załącznik do wzoru umowy/porozumienia/decyzji o dofinansowaniu – jeśli dotyczy),
7. Pełnomocnictwa lub upoważnienia do reprezentowania Wnioskodawcy (załącznik wymagany jedynie w przypadku, gdy umowa/porozumienie jest podpisywana przez osobę/y nieposiadającą/e statutowych uprawnień do reprezentowania Wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnione do jej podpisania są co najmniej 2 osoby).

¹¹ Jeżeli potwierdzenie zabezpieczenia finansowego projektu stanowią inne dokumenty niż uchwała budżetowa i WPF, dokumenty takie należy dołączyć wraz z oświadczeniem.

¹²W przypadku refundacji wydatki w ramach Projektu mogą być ponoszone z dowolnego rachunku bankowego należącego do Beneficjenta, zaś w przypadku środków przekazanych w formie zaliczki muszą one być wydatkowane z rachunku wyodrębnionego dla Projektu. Przy czym należy mieć na uwadze, iż IZ FEŚ może przekazać Beneficjentowi tylko część dofinansowania (łącznie do 85% kwoty dofinansowania) w formie zaliczki, pozostała część dofinansowania będzie stanowić refundację.

8. Zaświadczenie z ZUS o niezaleganiu z opłaceniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz innych opłat (dokument nie może być starszy niż 3 miesiące) – dotyczy jednostek spoza sektora finansów publicznych,
 9. Zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z uiszczeniem podatków wobec Skarbu Państwa (dokument nie może być starszy niż 3 miesiące) – dotyczy jednostek spoza sektora finansów publicznych.
- 18.5 Przekazanie dokumentów drogą elektroniczną z wykorzystaniem CST2021 lub WOD2021 nie zdejmuje z wnioskodawcy/beneficjenta obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów oraz ich udostępnianie podczas kontroli lub na wezwanie IZ FEŚ.

19. ZAŁĄCZNIKI DO REGULAMINU

1. Wzór wniosku o dofinansowanie,
2. Metodyka i kryteria wyboru projektów EFRR,
3. Wzory kart oceny,
4. Wzór umowy o dofinansowanie/porozumienia w sprawie dofinansowania/decyzji o dofinansowaniu z załącznikami,
5. Wzór Oświadczeń wnioskodawcy,
6. Wzór Oświadczenia dotyczącego świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji,
7. Wzór Oświadczenia o zabezpieczeniu środków na realizację inwestycji,
8. Wzór Harmonogramu ponoszenia wydatków/kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych oraz zamówień w ramach projektu,
9. Wzór oświadczenia o posiadanej dokumentacji technicznej,
10. Wzór oświadczenia o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane/na cele projektu,
11. Wzór oświadczenia o niekaralności,
12. Wzór Formularza OOŚ,
13. Wzór Formularza Natura 2000,
14. Wzór Informacji właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną,
15. Oświadczenie w sprawie zgodności z zasadami koncepcji uniwersalnego projektowania,
16. Słownik kategorii kosztów,
17. ZAWIADOMIENIE KOMISJI Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego,
18. Instrukcja wypełniania załączników w ramach Działania 2.9 Ochrona dziedzictwa i różnorodności biologicznej,
19. Zasady opracowania uproszczonego Studium Wykonalności Inwestycji.